

L'anuari de l'educació de les Illes Balears del 2006: un instrument per comprendre, millorar i prestigiar el sistema educatiu balear

Per la Direcció de l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears

Tal com es posa de manifest al pròleg del primer Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2004, el seu objectiu és analitzar l'estat del sistema educatiu de les Illes Balears, tant pel que fa al sistema escolar com pel que es refereix a les institucions i els espais educatius que, tot i una formalització diferent del que representa l'escola, tenen una significativa transcendència social. Per tant, el que es pretén amb la realització del present Anuari és, d'una banda, conèixer i comprendre la situació de l'educació a la comunitat autònoma de les Illes Balears en el context de l'Estat espanyol i, d'altra banda, contribuir a cercar solucions als diversos problemes que té plantejats l'educació de les Illes Balears.

En el context d'aquests objectius, la realització i la publicació de *l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2006* és la manifestació de la voluntat de continuar treballant per posar a l'abast de la comunitat educativa i del conjunt de la societat de les Illes Balears un document sobre l'estat del sistema educatiu de la comunitat autònoma de les Illes Balears; un document que volem que sigui viu, que sigui dinàmic, que provoqui reflexions, que possibiliti la millor comprensió dels fenòmens educatius, que faci possible la posada en marxa dels mecanismes d'innovació, de renovació pedagògica. Per tant, la finalitat d'aquest *Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2006* s'ha de contextualitzar en dues idees bàsiques: d'una banda la necessitat de donar una imatge de la nostra educació que no caigui en el discurs negatiu, apocalíptic, sense matisos, i, de l'altra, proporcionar elements de reflexió que possibilitin canvis, modificacions, en el sistema educatiu. Així doncs, no se tracta de donar una visió idealista, irreal de la nostra educació, sinó de cercar l'equilibri entre totes les coses que funcionen, que són moltes i importants, i les coses que no funcionen, que són importants, significatives.

Amb tot, cal assenyalar que *l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears* és fruit de la **col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i Colònia, Fundació Guillem Cifre, a través d'un conveni amb la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears**; així, el dit anuari és una iniciativa del **Grup d'Investigació i Formació Educativa i Social (GIFES) de la Universitat de les Illes Balears**, però amb l'objectiu que hi participin professors d'altres departaments, mestres i professors del sistema escolar no universitari, inspectors d'educació, professionals de l'educació social, etc.; un objectiu que s'està complint de forma important per tal de donar a l'Anuari de l'Educació una perspectiva de pluralitat, de diversitat. A més, cal ressenyar que, per fer possible i consolidar aquest Anuari de l'Educació, es va signar un conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Cultura i la mateixa Fundació Guillem Cifre de Colònia, que està donant els resultats esperats.

En aquest sentit, i d'acord amb l'estructura dissenyada per a *l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears*, l'Anuari 2006 comptarà del contingut següent: a la **Introducció** es fa una anàlisi sobre la realitat educativa de les Illes Balears, d'acord amb les línies generals que presenten els diversos treballs que formen part del present Anuari, i de les reflexions personals sobre la dinàmica del present curs acadèmic. Es tracta d'una porta d'entrada a l'Anuari, d'un editorial que pretén analitzar els punts fonamentals, els punts més significatius de l'educació a la nostra comunitat autònoma de les Illes Balears.

En el segon apartat, **El sistema escolar de les Illes Balears**, es desenvolupen els estudis següents: en primer lloc es fa una anàlisi, d'una banda, sobre la formació professional i l'educació

especial a les Illes Balears i, d'altra banda, sobre les escoles d'idiomes i sobre l'educació de persones adultes a les Balears; en segon lloc, es fa una anàlisi sobre la situació de l'escolarització de l'alumnat immigrant a les escoles de les Balears; en tercer lloc, es fa una anàlisi sobre els models d'escolarització a l'illa de Mallorca en relació amb l'escola pública i l'escola privada; i, finalment, s'analitza l'ús de la llengua catalana a la Universitat de les Illes Balears.

En el tercer apartat, **El sistema educatiu no escolar de les Illes Balears**, es desenvolupa un treball prou interessant, prou significatiu: ens referim a l'anàlisi de l'experiència socioeducativa de Jovent, una institució que, des d'una barriada de Palma, està duent a terme una tasca educativa i de vertebració social molt important. Es tracta, en qualsevol cas, d'una institució socioeducativa que posa de manifest la significació i la importància progressiva que tenen cada vegada més les institució, els centres, les entitats i les organitzacions que treballen en el camp de l'educació social.

En el quart apartat, **Recerca i innovació pedagògica de les Illes Balears**, hi trobam, d'una banda, articles sobre la realitat de la investigació educativa a les Balears a partir de les dades de la xarxa REDINET en relació amb tesis doctorals i treballs d'investigació a les Balears i, d'altra banda, una anàlisi sobre la bibliografia educativa de les Illes Balears. Així mateix, es donen a conèixer les conclusions més significatives de dues tesis doctorals que tenen Mallorca com a centre d'investigació: ens referim, d'una banda, a la qüestió del racisme i de la immigració i, d'altra banda, a les estratègies familiars i socials dels joves de Mallorca davant les necessitats. Finalment, en aquest mateix terreny de la investigació, cal assenyalar els primers resultats d'una aplicació experimental d'un programa de competència familiar a usuaris de projecte Home de les Balears. I a l'apartat d'innovació cal fer referència a tres experiències d'innovació pedagògica: una a Eivissa, a l'institut de Sa Colomina, un altre a Menorca en relació amb l'educació infantil i, finalment, al col·legi Joan Mas de Pollença en relació amb la immigració

En el cinquè i darrer apartat, **Estadística i legislació educativa de la comunitat autònoma de les Illes Balears**, s'analitza l'evolució del nivell d'escolarització de les Illes Balears, relacionant la modernització social i el canvi educatiu a la CAIB. Es tracta de posar de manifest que, malgrat els problemes educatius, el nivell educatiu de les Balears avança, puja.

Finalment, a més de continuar agraint a Colonya, Fundació Guillem Cifre la seva implicació, la seva col·laboració, la seva generositat en la realització del present *Anuari de l'Educació de les Illes Balears*, volem agrair a tots els col·laboradors i col·laboradores de l'Anuari la seva feina, la seva disposició, la seva capacitat, i la seva entrega en la relació dels diversos treballs que conformen l'Anuari 2006. Tanmateix, volem fer ressaltar que **la finalitat fonamental del present Anuari va més enllà del coneixement i de la comprensió del sistema educatiu de les Illes Balears; volem, sobretot, contribuir a prestigiar l'educació dins una societat com la nostra, com un factor d'èxit personal, econòmic, social i cultural. Per a les Illes Balears fer de l'educació un factor bàsic per al futur és un repte al qual cal dirigir els màxims esforços personals, socials, polítics, econòmics i institucionals.** En qualsevol cas, amb aquest segon número de l'Anuari demostram una voluntat de continuïtat en el desenvolupament d'aquest Anuari.